

Τηλέφωνο πληροφοριών:
210 9097 214

info@eap.gr
www.eap.gr

Ισπανικά τραγούδια της εξορίας, της προσφυγιάς, της περιπλάνησης

Μια μουσική εκδήλωση της Εξ @ποστάσεως Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του ΕΑΠ σε συνεργασία με το Προπτυχιακό Πρόγραμμα **ΙΣΠ**ανική Γλώσσα και Πολιτισμός της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών.

Παρασκευή 2 Μαρτίου 2018

Ώρα 19:00

ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
(Γραβιάς 4-6, 1ος όροφος, Αθήνα)

Αντί παρουσίασης

«Και σαν θ' αρθεί η μέρα του τελευταίου ταξιδιού,/ στο πλοίο που θα σαλπάρει δίχως γυρισμό,/ στο κατάστρωμά του θα με βρείτε με ελαφριά αποσκευή,/ σχεδόν γυμνό, θάλασσας γιο»

Αντόνιο Ματσάδο: Κάμποι της Καστίλλης

Πάντα παρών στην ιστορία, ο μέγας ιεροξεταστής αποφαίνεται για την καθαρότητα αίματος και δόγματος: πυρές, στρατόπεδα συγκέντρωσης, θάλαμοι αερίων, γκού-λάγκ, ξερονήσια. Φίμωτρο της κοινωνικής, θρησκευτικής και πολιτικο-ιδεολογικής διαφορετικότητας η κατα-δίωξη, η εκ-τόπιση, η εξ-ορία, η εκ-καθάριση. Ελλάδα και Ισπανία διαθέτουν πλούσιο ρεπερτόριο για τον μεγάλο ξεριζωμό που έχουν βιώσει. Αναμφίβολα, τα σεφαραδίτικα τραγούδια συνιστούν σύνδεσμο-συνδυασμό της λαϊκής μουσικής παράδοσης των δύο χωρών.

Από τον Μεσαίωνα ως τον 20ό αι., εκτός από τους Ισπανοεβραίους-Σεφαρδίτες, κατά καιρούς και κατά κύματα, εκδιώχθηκαν από τη μητέρα πατρίδα κι άλλοι Ισπανοί, ετερόθρησκοι ή/και «ετερόδοξοι», «περιπλανώμενοι ύστερα ανά τον κόσμο»: μουσουλμάνοι, τσιγγάνοι, μεταρρυθμιστές, λουθηρανοί, εγκυκλοπαιδιστές, φιλελεύθεροι, αναρχικοί, μαρξιστές. Επίσης, εκδιώχθηκαν και φανατικοί ομόδοξοι διαμαρτυρόμενοι-αντιπολιτευόμενοι, ιησούιτες και «καρλιστές» (δικεικητές του θρόνου). Τα υστερομεσαιωνικά και αναγεννησιακά τραγούδια, τα τσιγγάνικα και γενικότερα τα ισπανικά δημοτικά τραγούδια (ρομανθέρο), όπως και οι σύντομες λαϊκές συνθέσεις (coplas), συγκροτούν τον κυριότερο κύκλο της λαϊκής μουσικής παράδοσης της χώρας, τον επονομαζόμενο και «κύκλο του Λόρκα», καθώς οφείλεται στον ποιητή η ανακάλυψη-ηχογράφηση-διάσωση άγνωστων παραλογών τους.

Η τελευταία «μεγάλη έξοδος» έλαβε χώρα στον Ισπανικό Εμφύλιο (1936-39). Προ της επικείμενης επικράτησης του στρατάρχη Φρανθίσκο Φράνκο, τον χειμώνα του 1939, πάνω από μισό εκατομμύριο αντιφρονούντες εγκατέλειπαν τη χώρα με όποιο μέσο, είτε από ξηράς, από τα χιονισμένα Πυρηνάια (όπως ο γηραιός, τότε, ποιητής Αντόνιο Ματσάδο), είτε διά θαλάσσης, από τα λιμάνια της Βαλένθιας, του Αλικάντε, της Καρθαγένης. Είχε προηγηθεί η «έξοδος» των Διεθνών Ταξιαρχιών. Την ιστορία του Ισπανικού Εμφυλίου τη «συνθέτουν» τα τραγούδια του...

Η μελοποίηση του Λόρκα από μεγάλους συνθέτες μας, και η «αγαπητική σχέση μας» με την ποίησή του (η «λορκομανία των Ελλήνων») έχει απασχολήσει διεθνώς τη μουσικολογία και την κριτική της λογοτεχνίας. Υποχρεωτικά, ο μελοποιημένος Λόρκα κλείνει την εκδήλωσή μας, που αφιερώνεται στους πρόσφυγες των τελευταίων χρόνων, στα νησιά μας που τους υποδέχθηκαν, αλλά και στους Έλληνες μετανάστες-νέους επιστήμονες.

Δ.Φ.

Συντελεστές

Τραγούδι: **Φώτης Θεοδωρίδης**, μουσικός

Κιθάρα-τραγούδι: **Βασιλική Κανελλιάδου**, ΣΕΠ/ΕΑΠ, μουσικός και **Αντώνης Λιοναράκης**, καθηγητής & Κοσμητορας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΕΑΠ

Επιμέλεια: Δημήτρης Φιλιππής, ΔΕΠ/ΕΑΠ

Συνδιοργάνωση: ΟΔΠ ΙΣΠ 21& ΙΣΠ 22 (Ιστορία και Πολιτισμός της Ισπανίας) 2016-18

[Β. Κανελλιάδου, Ε. Καρούζου, Γ. Κιορίδης, Ρ. Ροδρίγκεθ, Δ. Φιλιππής, Μ. Φυτιλή, Γ. Χαλάτσος]

Πρόγραμμα

1. *Μεσαιωνικά, σεφαραδίτικα, αναγεννησιακά.*

Paseábase el rey moro

Morenica

A la una yo nació

Yo me enamoré de un aire

Vuestros ojos

Folías de España

2. *Romancero-Coplas 18ος-19ος αι.*

Anda jaleo

Los cuatro muleros

Las tres ojos

Los mozos de Monelón

3. *Sevillanas του 18ου αι. Μπαλάντες για τον Ισπανικό Εμφύλιο και τις Διεθνείς Ταξιαρχίες. Μελοποιημένη ποίηση Λόρκα.*

Los piconeros

Ay Carmela

Λούζεται η αγάπη μου

Αχ έρωτα

Δείτε τη Λόλα

Στου βελονιού την άκρη

